

EELHINNANG

Kavandatava tegevuse keskkonnamõju olulisuse eelhinnang on antud lähtudes KeHJS § 6 lg 3 kriteeriumitest:

1. Tegevuse ala ja selle lähiümbruse keskkonnatingimused

1.1. Maakasutus

Kõiguste sadam (edaspidi ka *sadam*) asub Kunnati ja Kõiguste lahe idakaldal Kõiguste külas, Laimjala vallas, Saaremaal. Sadama akvatoorium on määratud Vabariigi Valitsuse 26.09.2000 määrusega nr 310 „Kõiguste sadama akvatooriumi piiride määramine“. Tegemist on väikesadamaga, kus sadamateenuseid osutatakse vaid alla 24-meetrise kogupikkusega veesõidukitele. Sadama koordinaadid Sadama registri andmetel on 58°22'10.96"N; 22°58'17.41"E.

1.2. Alal esinevad loodusvarad, nende omadused ja taastumisvõime ning looduskeskkonna vastupanuvõime

Sadama veealal ja sellega piirneval maismaa-alal ei esine loodusvarasid kasutataval kujul.

1.3. Märgalade, randade ja kallaste, pinnavormide, metsade, kaitstavate loodusobjektide, sealhulgas Natura 2000 võrgustiku alade vastupanuvõime

Sadam asub Kahtla-Kübassaare hoiualal, mis on kaitse alla võetud Vabariigi Valitsuse 27.07.2006 määruse nr 176 „Hoiualade kaitse alla võtmine Saare maakonnas“. Hoiuala kaitse-eesmärkidena nimetatud maismaaelupaigatüüpe kinnistu hoiualasse jääval osal inventeeritud ei ole. Kõiguste sadama kinnistuga piirneval merealal (sh sadama akvatoorium) on inventeeritud hoiuala kaitse-eesmärkideks olevad mere-elupaigatüübid veealused liivamadalad (1110), liivased ja mudased pagurannikud (1140), rannikulõukad (1150*) ja laiad madalad lähed (1160).

1.4. Alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud

Kavandatava tegevuse maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud.

1.5. Maareformi seaduse tähenduses tiheasutusega alade ning ajaloo-, kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõime

Sadama territoorium (maa-ala) asub Kõiguste külas, Kõiguste sadama kinnistul katastritunnusega 38601:004:0173, mille sihtotstarve on 100% ärimaa. Tegemist on hajaasustus piirkonnaga. Sadamas ja selle lähiümbruses vähemalt 2000 m raadiuses puuduvad ajaloo-, kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alad.

2. Tegevuse iseloom, kaasa arvatud selle tehnoloogiline tase

Käesoleval juhul taotletakse olemasoleva vee erikasutusloa nr L.VV/328692 muutmist süvendatava ala koordinaatide osas. Samuti soovitakse pikendada tööde tegemise aega. Süvenduse maht ja muud vee erikasutusloal olevad andmed jäävad samaks. Süvenduspiirkonna koordinaadid uute mõõdistuste andmetel oleksid järgmised:

58°22' 8,31" 22°58' 8,23"

58°22' 14,41" 22°58' 34,39"
58°22' 18,29" 22°58' 29,79"
58°22' 12,94" 22°58' 6,84"

Muudatus on marginaalne, kuna tegevus jääb jätkuvalt sadama akvatooriumi piiridesse.

2.1. Loodusvarade kasutamine

Sadama süvendamise käigus toimub vee erikasutus, selle kirjeldus ja materjalide kasutus on antud eelmises punktis.

2.2. Jäätme- ja energiamahukus

Vee erikasutusega seotud tööde käigus tekkivaid jäätmeid käideldakse jäätmeseaduses sätestatud korras.

2.3. Lähipiirkonna teised tegevused

Kõiguste sadam asub Kõiguste külas hajaasustusalal. Sadama lähiümbruses asuvad üksikud majapidamised. Lähim sadam Kungla sadam asub linnulennult ca 1000 m kaugusel üle Kõiguste lahe oleval rannal. Märkimisväärset majandustegevust või muid tegevusi piirkonnas ei toimu.

3. Tegevusega kaasnevatest tagajärgedest

3.1. Vesi ja pinnas

Taotlusest nähtub, et süvendustööd toimuvad vahetult sadamas mahus kuni 8000 m³. Süvendatud pinnas paigutatakse taotluse kohaselt maismaale, selleks ettenähtud basseini. Taotluses toodud koordinaatide kohaselt siiski ka osaliselt merre. Kuna aga sadama veeala asub koguulatuses Kahtla-Kübassaare hoiualal, kus on inventeeritud hoiuala kaitse-eesmärkideks olevad mere-elupaigatüübid veealused liivamadalad (1110), liivased ja mudased pagurannikud (1140), rannikulõukad (1150*) ja laiad madalad lähed (1160), siis ei ole lubatud süvendatud pinnase paigutamine merre ja välistatud peab olema ka rannale pumbatava pinnase tagasi valgumine merre.

Süvendamisele kuuluva pinnase näol on tegemist kivide ja liivaseguse mudaga. Mudaosa on kergesti eemaldatav, tihkema pinnase osad võivad vajada kobestamist, millega võib kaasneda tavapärasest suurem heljumi teke. Keskkonnaametile teadaolevalt ei ole läheduses toimunud olulisi reostusi, mistõttu pole süvendatava pinnase saastetunnused eeldatavalt olulised või puuduvad. Planeeritavate tööde läheduses puudub avalik supelrand, mille puhul vee kvaliteedi mõjutamine võiks olla oluline selle kasutajatele.

Sadama süvendamise potentsiaalne negatiivne mõju seisneb eelkõige vahetult süvendamise ajal vette paisatavates peentes setetes ning heljumi tekkes, mistõttu ei ole lubatud lähtuvalt vee-elustikust süvendustöid teha ajavahemikul 01.03-31.05 (kalade kudeajal), kuna läbi Kõiguste lahe suunduvad kudema haug, ahven, särg, jt kalaliigid. Vältimaks heljumi kandumist laiemale merealale peaks töid teostama ka võimalikult vaikse ilmaga ehk siis tuule kiirusel alla 15 m/s.

Sadama süvendamine taotluses toodud mahus ei mõjuta rannikumeres väljakujunenud tingimusi ega rannalähedase ala hüdrodünaamilist režiimi ega põhjusta merepõhja olulisi muutusi. Arvestades tööde mahtu, ning lokaalset mõju, puudub vajadus vee erikasutuse aegse ja järgse seire teostamiseks.

3.2. Õhu saastatus

Sadama süvendamise käigus toimuv vee erikasutus ei põhjusta olulisi muutusi õhukvaliteedi osas antud piirkonnas. Väheine mõju ümbritsevale keskkonnale võib avalduda eelkõige seoses sadama ehitamisel kasutatava tehnikaga, kuid seda mõju ei saa pidada oluliseks.

3.3. Jäätmeteke

Vee erikasutusega seotud tööde käigus tekkivaid jäätmeid käideldakse vastavalt õigusaktides sätestatule.

3.4. Müra

Tegevusega võib kaasneda müra, kuid eeldatavalt ei ületa müratase kinnistu piiril sätestatud piirmäärasid müra osas. Sadama mõjupiirkonnas asuvad vaid üksikud elumajad, mistõttu ei ole müra mõju oluline piirkonna elanikele.

3.5. Vibratsioon

Eeldatavalt ei teki vee erikasutuse käigus vibratsiooni, mis põhjustaks olulisi muutusi antud piirkonnas.

3.6. Valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Valguse, soojuse ja kiirguse reostust vee erikasutusega ümbruskonnale ei kaasne. Lõhnareostus on lühiajaline ning süvendustööde aegne ja valdavalt seotud ehitustööde käigus kasutatavate masinate diiselmootoritega.

4. Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus

Sadama süvendamise käigus on teoreetilisteks võimalusteks kasutatava tehnikaga toimuv avari, kuid selle esinemise tõenäosus on väike, kuna liiklus piirkonnas on väike. Eeldus heast koostööst ja ladusast info liikumisest töödel osalevate inimeste vahel ning töökorras tehnika kasutamisest aitab vähendada kõikvõimalikke avarisiid ja nendest tulenevat kahjulikku mõju. Töökorras tehnika kasutamisel ei ole tõenäoline õlireostuse tekkimine ja seeläbi ümbritseva maastiku ja vee kahjustamine.

5. Kavandatava tegevuse eeldatavast mõjust Natura 2000 võrgustiku alale

Tööde teostamise ala asub osaliselt Kahtla-Kübassaare hoiualal ja seega tuleb kavandatud töid teha nii, et oleks välistatud negatiivne mõju Natura 2000 alale. Vastavad tingimused ja piirangud kehtestatakse vee erikasutusloas.

5.1. Kavandatava tegevuse eeldatav mõju mõnele muule kaitstavale loodusobjektile

Vastavalt taotluses toodud infole, ei mõjuta kavandatud tegevuse muid kaitstavaid loodusobjekte ja liike.

6. KeHJS § 6 lg 3 punktides 1–4¹ nimetatuga kaasneva mõju suurus, ruumiline ulatus, kestus, sagedus ja pöördumus, toime, kumulatiivsus ja piiriülene mõju ning mõju ilmnemise tõenäosus

Keskkonnaameti hinnangul puudub kavandataval tegevusel oluline keskkonnamõju, kuna:

- kavandatav tegevus ei mõjuta kaitsealasid, kaitstavate liikide elupaikasid ega Natura 2000 võrgustiku alasid juhul kui süvendatud pinnas paigutatakse maismaale ning välistatakse süvendatud pinnase tagasi valgumine merre;
- eelhindamise tulemusena selgus, et taotletava tegevuse tulemusel ei teki olulist mõju veekeskkonnale sh merepõhja elustikule ja kalastikule juhul kui rakendatakse vee erikasutusloas nr L.VV/328692 kehtestatud leevendavaid meetmeid ja tingimusi;
- eelhindamise tulemusena selgus, et taotletav tegevus ei ületata piirmäärasid müra, õhusaastatuse ja vibratsiooni osas;
- eelhindamise tulemusena selgus olulise kumulatiivse mõju puudumine;
- seega puudub kavandataval tegevusel eeldatavalt oluline keskkonnamõju.